

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון חצרת

ערב שבת קודש פ' וירא, י"ד מ"ח ה'תשס"ח

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ז שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החיילת ב"צבאות השם" פרייזל חזוה בת חוה פייגל תחי

ליום הולדתה השמינית לאויושיט,

ביום י"ד מ"ח, ה"י תהא שנת סגולות חירותנו

זהבה בת חוה פייגל תחי

לרגל יום ההולדת שלה, ח"י מ"ח, ה"י תהא שנת סגולות חירותנו

ולזכות אחי ואחותה שיחיו

ולזכות אביהם

הרה"ת ר' אלחנן הלוי בן אסתר שיינדל שיחיו

לרגל יום ההולדת שלו, ט"ז מ"ח, ה"י תהא שנת סגולות חירותנו

נדפס ע"י זוגתו ואמם

מרת חוה פייגל תחי שגלוב

נדפס ע"י הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי זוג' מרת נחמה פייגא

וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובנם נתן הלוי ש' לאבקובסקי,

מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו שגלוב

תורת החינוך החב"די

קלטות שמע, דיסקים לצפייה וחברות קריאה של הרצאות ומאמרי חינוך מאלפים מאת רבנים, משפיעים ואנשי חינוך

הרב מרדכי שמואל אשכנזי • הרב יוסף הכט • הרב מנחם מענדל גלוקובסקי
הרב יוסף יצחק יעקבסאן • הרב יצחק ערד • הרב מרדכי רוטנשטיין • הרב שמעון וייצנהדלר • ועוד

להזמנת קטלוג חינם -
טל: 03-9600667, פקס: 03-9607219
ת"ד 2025, כפר חב"ד 72915
chinuch@015.net.il

ניתן להזמין מספר רב של הרצאות בדיסק אם-פי-3 חסכוני.

חובה לכל הורה ומחנך

ברכות לחברי מערכת "יחי המלך" החדשים

תלמידי התמימים - חברי ה"קבוצה" היתשם"ח ובראשם: התמים מנחם מענדל דורון - ניהול, התמים מאיר עזיזה - הקדשות, התמים אלקון גורפינקל - משלוחים

יה"ר שיזכו להפיץ את תורתו של משיח בכל רחבי תבל ולהביא את התגלותו המושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לעיני בשר תיכף ומיד ממ"ש

ברכישת מגוון שנותי תקבלו אי"ה מדי חודש בדואר:

10 במחיר אחד!

- העלון החודשי "זפרעת"
- הירחון הסרתק "חינוך בדרך המלך"
- 4 חוברות "דבר מלכות" למשך כל החודש
- 4 קונטרסים "יחי המלך" למשך כל החודש

רכישת מגוון: הכל ב-10 ש"ח לחודש בלבד! (כולל משלוח) chinuch@015.net.il
1 המחיר הנקוב למנוי הוא לתושבי אר"ק בלבד. לתושבי חו"ל המחיר יוסר בטלפון לפי מקום המגורים. פקס: 03-9600667

ב"ה

3

דבר מלכות

ישנה גם המציאות וגם ההתגלות דמשיח / משיח שיפ וירא החשניב

8

זמן הגאולה

מה שאינו רואה בעיניו אינו משנה את המציאות / פרשת השבוע באור הגאולה

9

המעשה הוא העיקר

שלא ישאר אפי' יהודי אחד שלא יצעק "עד מחי" / הוראות למעשה בפועל

11

ניצוצות של משיח

איך יחכן לומר "ושבעת" בעונה שהיהודי רעב? / קטעים קצרים ופחגמים בעיני גאולה

13

כתב יד קודש

אם ילכו בדרך זו, הגוים לא יערערו אלא יהללו / מהגות הרבי לשיח שיפ כך התעל"ח

מוקדש לזכות התמימים השלוחים
לישיבת "תומכי תמימים - מלך המשיח" פורט לורדייל, פלורידה
ולזכות קהילת "מרכז משיח - 770"
ולזכות רב הקהילה הרה"ח מרדכי ומשפ' שי ענתי

יחי המלך /

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל: 917-403-5618
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טל: (04) 8715-770
דואר אלקטרוני: yechy@neto.bezeqint.net • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

ישנה גם המציאות וגם ההתגלות דמשיח

בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש! ● וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר ● קטעים משיחת ש"פ וירא, ח"י מר-חשון ה'תשנ"ב - מוגה

כמארז"ל⁵ שתינוקות של בית רבן נקראים "משיח". ויש לומר, שבחי' היחידה, ניצוץ משיח, היא בהתגלות יותר אצל תינוקות, כיון שהכחות הפנימיים אינם בהתגלות כ"כ (ולכן הכרתם באלקות היא בעצמותו ית', כנ"ל*).

וענין זה נעשה בפועל ובגלוי עי"ז שכאו"א מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה כמרומו גם בתיבת "שליח" בתוספת יו"ד, שרומז על עשר כחות הנפש שבהם נעשית עבודת השליחות, בניגמטריא "משיח" - לגלות את הניצוץ משיח שבו, בחי' היחידה, שתתגלה ותחדור בגופו הגשמי ובעניניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא

א. [.] ע"פ האמור לעיל* שהמציאות ד"וירא אליו ה"י קיימת תמיד אצל כאו"א מישראל, וצריכים רק לפעול, שמציאות זו תהי' בהתגלות - יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד"וירא אליו ה"י שבגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו:

ידוע שבכאו"א מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח¹, בחי' היחידה, שהיא ניצוץ מבחי' היחידה הכללית שהיא נשמת משיח², שלכן נקרא כאו"א מישראל בשם "כוכב"³, שמו של משיח, עליו נאמר "דרך כוכב מיעקב"⁴. ומודגש ביותר אצל קטנים מישראל -

- (1) מאור עינים ס"פ פנחס.
- (2) רמ"ז לזח"ב מ, ב. ולזח"ג רס, ב. ועוד.
- (3) ראה ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו.
- (4) בלק כד, יז. וראה ירושלמי תענית פ"ד ה"ה.

(* ס"ח בהשיחה (התוועדיות) תשנ"ב ח"א ע' 271).

- (1) מאור עינים ס"פ פנחס.
- (2) רמ"ז לזח"ב מ, ב. ולזח"ג רס, ב. ועוד.
- (3) ראה ירושלמי מע"ש פ"ד ה"ו.
- (4) בלק כד, יז. וראה ירושלמי תענית פ"ד ה"ה.

(* ס"ז בהשיחה (התוועדיות) שם ע' 270).

ד. ~~ואת אלה נוס נובע אז מען זאל עס מכריז זיין בקול רם, של און~~
 די החיישנות אין די שטחים זאל ~~מרעש~~ ~~החמולה~~, ~~דא איז נובע~~
 די מעשה ההחיישנות בפועל. ווארנס בנוגע צו לפעלה - איז דאך כלפי סמיא
 גליא (אויך ווען דאס איז שלא ברעט), און בנוגע צו למטה - איז דאך
 המעשה הוא העיקר.
 און דעריבער איז נוס נובע דער רעט שנוה, ועאכו"ק נוס די
 החפירות אז "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", ואדרבה: די החפירות
 אז "כוחי ועוצם ידי בן" קען גערן ה"ו קאליע מאכן, סדר הפרגוד וואס דאס
 איז נוס אסח. נאך מען דארף וויסן אז מען פוס עס בשליחותו ובכחו של
 הקב"ה, וואס דורך דעם קומט צו חוקף יוחר אין דער מעשה ההחיישנות.
 וואס [בכחו של הקב"ה איז דאך נוס שייך קיין שנוה"ה].
 ה. בשעה מען וועט גיין מיט דער וועג, איז נוס נאר אז זיי וועלן
 נוס מערער זיין [ועאכו"כ אז עס וועט נוס קאסטן ח"ו קיין קרבנות, אפילו
 נוס און נפש אחת מישראל (וואס אויך א נפש אחת איז, אן עולם מלא), און
 אפילו נוס אין אופן פון "קסלא פלבא"].
 נאר אדרבה: דאס וועט בריינגען דעם "הללו אח ה" כל בוים
 שכחותו כל האומים, כי גבר עלינו חסדו גו"¹⁵
 [וכפרט אז מען קומט פון חג הסוכות, וואס זיבן טעג נאכאנאנד
 (שבעה ימי ההיקף, וואס זיינען כולל כל סדר הזמן), און אויך בשם צדק
 ושם"ה, האט מען געזאגט קלל גסור].
 אז אויך די "בוים" און "אומים" וועלן זאגן בבילוי לעיזן כל,
 אז "גבר עלינו חסדו", אז דער חסד ה' האט זיך געשארקט "עלינו" - אויף
 אלע אידן אשכנזי פרחבי הבל, וכפרט אויף די אידן וואס געפינען זיך אין
 ארץ אשר גו" עיני ה"א בה משיח השנה ועד אחרית שנה,
 אז זיי וועלן אס מסייע זיין צו אידן (נוס נאר דאס וואס זיי
 חאבן שוין געניסע געווען, נאר) כל הסיוע (בססוף זכיו"ב) וואס אידן
 דארפן אנקומען צו זיין, סדר דערויף וואס מען געפינט זיך נאך אין גלות.

אם ילכו בדרך זו, הגוים לא יערערו אלא יהללו

בקשר עם המצב בארץ הקודש הבאנו (בעמוד הבא) צילום (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת מוצאי ש"פ לך לך ה'תשל"ח, שנאמרה בחדרו הקדוש – במלאת 30 שנה לאמירתה (נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 308. צילומים מתחלת השיחה הובאו בגליון הקודם)

להלן תרגום השיחה ללשון הקודש יחד עם פענוח ההגהות (באו בהדגשה):

ד. רק שלא יכריזו כל זה בקול רם, שתהי' ההתיישבות בשטחים בלי רעש והמולה, מה שנוגע הוא – מעשה ההתיישבות **בפועל**. באשר ללמעלה – כשבני ישראל מחליטים כפי שצריך להיות – הרי "כלפי שמיא גליא", ובאשר ללמטה – המעשה הוא העיקר.

ומשום כך לא דדוש בזה רעש, ועל-אחת-כמה-וכמה לא להתפאר ש"כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", אדרבה: ההתפארות ש"כחי ועוצם ידי גו'" עלולה חס-ושלום לקלקל, נוסף על כך שהיא אינה אמת. יש לדעת שעושים זאת בשליחותו ובכחו של הקב"ה – שעל-ידי-כך מתוסף יותר תוקף במעשה ההתיישבות. ולגבי כחו של הקב"ה אין שייכות למניעות כלל חס-ושלום.

ה. בשעה שילכו בדרך זו, הנה לא רק שסוף סוף הם לא יערערו [ועל-אחת-כמה-וכמה שזה לא יעלה חס-ושלום בקרבנות כלל, גם לא נפש אחת מישראל (שנפש אחת היא גם עולם מלא), ואפילו לא בפצועים, חס-ושלום, באופן של "קטלא פלגא"],

אלא אדרבה: זה יביא את ה"הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האומים, כי גבר עלינו חסדו גו'",

[ובפרט שבאים אנו כעת מחג הסוכות, ששבעה ימים רצופים (שבעת ימי ההיקף, הכוללים כל משך הזמן), וכן לאחד מכן בהמשך – **בשמיני** (שומר ההיקף) עצרת ושמחת-תורה, אמרו הלל גמור],

שגם ה"גוים" וה"אומים" יאמרו ויהללו בגילוי לעין-כל, ש"גבר עלינו חסדו" ושחסד ה' התחזק "עלינו" – על כל בני" שבכל מרחבי תבל, וביחוד על בני ישראל הנמצאים בארץ אשר גו' עיני ה"א מרשית השנה ועד אחרית שנה,

ועוד יסייעו לבני ישראל (לא רק במה שכבר הבטיחו, כי-אם) **בכל** הסיוע שבני-ישראל עדיין זקוקים להם (בממון וכיוצא-בזה), בגלל שנמצאים בגלות.

הנגלית ותורת החסידות תמימה¹³, ובאופן שלימוד תורת החסידות הוא "בעיון הטוב להבינה ולהסבירה לעצמו כלימוד הסוגיות בגליא שבתורה"¹⁴, ש"החסידות יבינו כמו שמבינים ענין בנגלה"¹⁵ – שע"ז נעשה (מעין ודוגמת) הענין ד"זירא אליו ה'", שעניני **אלקות** המתבארים בתורת החסידות¹⁶ ("דע את אלקי אביך"¹⁷) באים **בראיית עיני השכל**.

ועוד והוא העיקר – שזוהי ההכנה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו¹⁸, שאז יהי' לימוד פנימיות התורה (ידיעת אלקות) בתכלית השלימות, כמ"ש¹⁹ "ישקני מנשיות פיהו", ש"יהי' הדיבור עמנו פה אל פה"²⁰, כיון ש"תורה חדשה מאתי תצא"²¹, "מאתי" ממש, ולימודה יהי' באופן ש"לא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם **ידעו אותי**"²², ויתירה מזה, באופן של **ראי'**, "ירא אליו ה'", "והיו עיניך רואות את מוריק", בראי' חושית.

וגם ענין זה מודגש בפעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה²³ בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם

13) שיחת ליל שמח"ת תרנ"ט – "התמים" ח"א ע' כה. ועוד.

14) שם ע' כג.

15) שם ע' כד.

16) ובפרט במאמרי החסידות שלו, שבהם בולט ומורגש ביותר הרחבת הביאור בהבנה והשגה, ועד שנקרא ע"י חסידים הראשונים בתואר "הרמב"ם של תורת החסידות" (לקו"ד ח"ב קצו, א. וראה גם ספר-השיחות תנש"ח ח"א ע' 18-117).

17) דה"א כ"ח, ט. וראה תניא קו"א קנו, ב. ועוד.

18) ראה אגה"ק דבעש"ט הידועה – כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

19) שה"ש א, ב ובפרש"י.

20) צרור המור עה"פ.

21) ישע"י נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

22) ירמ' לא, לג.

23) שיחת שמח"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. שה"ש תש"ב ס"ע 141 ואילך.

המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז יהי' גילוי אלקות בישראל ("זירא אליו ה'") ובעולם בתכלית השלימות.

ובענין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא – שכאו"א מישראל צריך **להשתוקק ביותר** להגילוי ד"זירא אליו ה'" בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, ע"ז שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

ב. ובזה ניתוסף עילוי מיוחד בדורות האחרונים – שנתגלתה סגולתו המיוחדת של כ"ף מרחשון (שמתברך משבת פרשת וירא ח"י מרחשון) בהולדת אדנ"ע ביום זה (בשנת כתר"א⁷), שבו "מזלו גובר"⁸:

מעניניו העיקריים של אדנ"ע – כפי שראו כבר בקטנותו, כמארו"ל "בוצין בוצין מקטפי' ידיע", ועאכו"כ לאחרי שנתגדל ועד שנתמנה לנשיא בישראל⁹ – ההשתדלות המיוחדת בהענין ד"זירא אליו ה'" (לא רק בנוגע לעצמו¹⁰, אלא גם) אצל כאו"א מישראל, כמודגש בהחידוש שלו ביסוד ישיבת תומכי תמימים¹¹, ישיבה¹² שלומדים בה "תורה

7) שיש בזה שני כפי"ן, שהוא רומז לכתרא עלאה (קונטרס "חנוך לנער" ע' 8).

8) ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח, ובקה"ע שם.

9) לאחרי הסתלקות אביו, אדמו"ר מהר"ש ב"ג תשרי תרמ"ג* – שבשנה זו התחילה שנת המאה ועשר להתחלת נשיאותו.

10) כמודגש גם בפתגמו הידוע שכאשר יושב בחדרו ולומד "לקוטי תורה" אזי "דעתיו היותיו" (ראה סה"ש ה"ש"ת ע' 26. תש"ג ע' 63. תש"ה ע' 85).

11) להעיר מהשייכות ד"תמים" למצות מילה – כמ"ש "התהלך לפני והי' תמים" ע"י המילה (לך לך יז, א ובפרש"י).

12) מלשון "יושב ועוסק בתורה", היינו, שהעסק בתורה גם בפנימיות התורה הוא באופן של התיישבות.

* ולהעיר שהמאמר הראשון שאמר ברבים (בליב' ב' דחג הסוכות תרנ"ג) הוא ד"ה כתר יתנו לך (קונטרס "חנוך לנער" ע' 11).

מלחמת בית דוד בימינו אלו

הסוג ד"אשר חרפו עקבות משיחך" אינם "אויביך ה'" – אדרבה, הם יהודים לומדי תורה ומקיימי מצוות, אלא שאינם יכולים לסבול שיהודי אומר "אָט אָט קומט משיח", מכיון ששומעים כבר את פעמי "עקבות משיחך"!!!

זוהי איפוא "מלחמת בית דוד" בימינו אלו – לבטל את הענין ד"אשר חרפו עקבות משיחך", וזאת – ע"י הפצת המעיינות חוצה, היינו, שיוצא מד' אמות שלו, אפילו כאשר ד' אמותיו ב"לויבאוויטש"... והולך למקום ה"חוצה", ששם נמצאים אלו "אשר חרפו עקבות משיחך", ושם מפיץ את מעיינות החסידות!

(משיחת כ"ט מרחשון ה'תשמ"ה – בלתי מוגה)

כבר לא נשאר פנאי לדבר עוד משהו

. . ועוד ועיקר – שכבר לא נשאר פנאי לדבר עוד משהו בכל זה ("סיניטא קיין צייט צו רעדן"), כיון שצריכים ללכת לקבל פני משיח צדקנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר – תיכף ומיד, ממש ממש ממש!!!

(משיחת ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשנ"ב – בלתי מוגה)

המדור מוקדש לעילוי נשמת החייל בצבאות השם
דותן ישראל ע"ה בן - יבדלו לחיים טובים ארוכים - **אברהם וסילבי** שיחיו ואנונו

נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"ז

ולעילוי נשמת שמעון בן יהושע ע"ה ומוניק בת אליהו מיארה ע"ה

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

המדור "זמן הגאולה" מוקדש

לעילוי נשמת ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ש**נאל**

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

ולזכות זוג - תבלחט"א - מרת חי' רחל בת שפרינצא ש**נאל**

ולזכות יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי' - לברכה והצלחה בגשמיית וברוחנית

ולזכות צבי בן חי' רחל - לרפואה שלימה וקרובה

ולזכות כל משפחתם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

המדור הבא - "כתב יד קודש" - מוקדש

לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה **סטרנאל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

נרבת בנס - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטרנאל ומשפ' שיחיו

"מקדש אדני- כוננו ידך"³¹.

ובשנת הצדי"ק נמצאים כבר בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בכל": "נפלאות" – קאי על נפלאות הגאולה העתידה, כמ"ש³² "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", ויש לומר שקאי גם על ה"תורה חדשה" דלעתיד לבוא (פנימיות התורה, שנקראת "חן", ר"ת "חכמה נסתרה", וי"ל שפירושו גם "חכמה נפלאה") שתהי' באופן של "נפלאות" ("נפלאות מתורתך"³³) לגבי לימוד התורה בעולם הזה; ו"נפלאות בכל"³⁴, "בכל מכל כל", כמ"ש אצל האבות ש"הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא"³⁵, שזוהי השלימות דלעתיד לבוא.

ובשנת ה'תשנ"ב נמצאים כבר בשבת פרשת וירא, שבו מודגשת השייכות לגאולה האמתית והשלימה שבה יהי' שלימות הגילוי ד"יירא אליו ה'" לכאונ"א מישראל, וקביעותו בח"י מרחשון, שמורה על המשכת והתגלות החיות (ח"י) האלקי בכל עניני העולם שעוסקים בהם בחודש מרחשון, ששלימותו לאחרי הנצחון ד"אשר חרפו עקבות משיחך ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (בסיום וחותרם שיעור תהלים דיום ח"י בחודש); ותוך ג' ימים לכ"ף מרחשון³⁶, בחי' הכתר, שמורה על התגלות מלכותו של הקב"ה בכל העולם

"חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו "אשר חרפו עקבות משיחך"²⁴, ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח²⁵: "ילחם מלחמות ה'" עד ש"נצח", כמרומז גם בהמשך הכתובים ד"אשר חרפו עקבות משיחך" – "ברוך ה' לעולם אמן ואמן"²⁶, ש"אמן" (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה²⁷, שע"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

ג. ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי²⁸ לאדנ"ע ולתלמידיו חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה דחיילי בית דוד בהפצת המעיינות חוצה במשך ארבעים שנה, באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"²⁹.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחרי סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור פ"ט, שסיומו וחותרמו "אשר חרפו עקבות משיחך", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרמו "ייהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", דקאי על בית המקדש דלעתיד³⁰,

(24) תהלים פט, נב.

(25) ספ"א.

(26) שם, נג.

(27) ראה נזיר בסופה. וש"נ.

(28) להעיר ממ"ש "עטרת זקנים בני בנים" (משלי יז, ו. וראה אבות פ"ו, ח. ב"ר פס"ג, ב). "לא ימושו מפך ומפי זרעך ומפי זרעך זרעך גו' מעתה ועד עולם" (ישעי' נט, כא. וראה ב"מ פה, א).

(29) תבוא כט, ג.

(30) מדרש תהלים עה"פ.

(31) בשלח טו, יז.

(32) מיכה ז, טו.

(33) תהלים קיט, יח.

(34) ולהעיר, שהב' הוא גם ר"ת בינה, נפלאות בינה, שבה מודגש יותר השייכות ד"נפלאות" לפנימיות התורה.

(35) ב"ב טז, סע"ב ואילך.

(36) להעיר, שבכ"ף מרחשון שנה זו מתחילה שנת הקל"ב דבעל יום ההולדת, ובמזמור תהלים המתאים לשנה זו מדובר ע"ד שבועת הקב"ה על הנצחיות דמלכות דוד: "נשבט ה' לדוד אמת לא ישוב ממנה גו'", "שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי", וכן ע"ד הנצחיות דביהמ"ק: "קומו ה' למנוחתך גו'", "כי בחר ה' בציון אזה למושב לר", "זאת מנוחתי עדי עד".

לעתיד לבוא (כנ"ל*).

ויש להוסיף, שכיון שחודש מרחשון הוא החודש הראשון לעבודה בעולם לעשות לו ית' דירה בתחתונים, ה"ה כולל גם החדשים שלאחריו, ובמילא, כ"ף מרחשון, הכתר דמרחשון, כולל גם הכתר דהחדשים שלאחריו: הכתר דחודש כסלו, שסימומו בימי חנוכה, חנוכת המזבח והמקדש³⁷, ונס השמן, שקשור גם עם פנימיות התורה, שמן שבתורה³⁸, שנתגלתה בתורת החסידות בחודש כסלו³⁹; הכתר דחודש טבת⁴⁰ – ירח שהגוף נהנה מן הגוף⁴¹, שרומז על ההנאה מהגוף שלמעלה, יש האמיתית, מהגוף שלמעלה, יש הנברא⁴²; והכתר דחודש שבט⁴³, שהעשירי שבו יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, ש"כל⁴⁴ מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו . . מתגלה ומאיר . . ופועל ישועות

(37 להעיר ממ"ש במדרש (יל"ש מ"א רמז קפד) ש"בכ"ה בכסלו נגמר מלאכת המשכן ועשה מקופל עד אחד בניסן . . ומענתה הפסידו כסלו שגמרה בו המלאכה, אמר הקב"ה עלי לשלם, מה שלם לו הקב"ה, חנוכה חשמונאי, ומסיים: "וכן מרחשון (שבו נשלם בנין בית ראשון ולא נפתח עד לחודש תשרי שלאחריו) עתיד הקב"ה לשלם לו" – בחנוכה ביהמ"ק השלישי שתהי' בחודש מרחשון.

ולהעיר גם מהשייכות לפרשת וירא – שבסימומה נאמר "בהר ה' יראה", ה' יבחר ויראה לו את המקום הזה להשרות בו שכנינו ולהקריב כאן קרבנות" (כב, יד ובפרש"י).

(38 ראה בארוכה אמ"ב שער הק"ש פנ"ד ואילך. ועוד.

(39 כולל ובמיוחד כ"ף כסלו שבו נשלמה הגאולה די"ט כסלו, ר"ה לחסידות.

(40 ולהעיר, שכ"ף בו הוא יום ההילולא דהרמב"ם ז"ל. שסיום וחזרת ספר ההלכות שלו הוא בהלכות מלך המשיח.

(41 מגילה יג, א.

(42 ראה לקו"ש חט"ו ע' 382 ואילך.

(43 חודש הי"א ("עשתי עשר חודש") – שקשור עם בחי' הכתר שלמעלה מעשר ספירות.

(44 תניא אגה"ק ס"ז"ד וכ"ח.

(* ס"א בהשיחה (התוועודיות' שם ע' 273).

בקרוב הארץ⁴⁵; וכן הכתר דהחדשים שלאח"ז עד לסימומה של שנת הצדי"ק⁴⁶ ב"מעשה ידינו כוננהו", בנין ביהמ"ק השלישי ע"י המלך המשיח, "מלך מבית דוד"⁴⁷ (ש"זכה בכתר מלכות . . לו ולבניו . . עד עולם⁴⁸) ש"בונה המקדש"⁴⁹ – תיכף ומיד ממש . . כיון שכבר נתקיים מ"ש⁵⁰ "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם" (כפי שאמרנו בקידוש לבנה דחודש מרחשון⁵¹, ובתוספת "אמן"⁵², שמורה על הקיום בפועל ממש⁵³).

ד. ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאו"א מישאל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁵⁴, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁵⁵, ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', ה' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח⁵⁶ שבדורנו, שכבר נסתיימו

(45 ובכ"ף בו נשלמו עשר ימים (מספר שלם) להעילוי והשלימות דעשירי שבו.

(46 בהכתר דחודש ניסן – ביום עשתי עשר יום, שקשור עם בחי' הכתר (כנ"ל הערה 32).

(47 רמב"ם ה' מלכים ספ"א.

(48 שם פ"א ה"ו.

(49 שם רפ"א.

(50 הושע ג, ה.

(51 ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66 ואילך.

(52 ר"ת "אל"ה מלך נאמן" (שבת קיט, ב. סנהדרין קי, סע"ב ואילך).

(53 ראה חדא"ג מהרש"א לסנהדרין שם.

(54 פ"י הברטנורא למגילת רות.

(55 ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.

(56 יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נש"י שבדור (ראה ד"ה פדה

איך יתכן לומר "ושבעת" בשעה שהיהודי רעב?

[. . .] ויש להוסיף בנוגע לענין הגאולה – שהשלימות ד"ושבעת וברכת" תתכן אך ורק בגאולה העתידה, שהרי איך יתכן לומר "ושבעת", בה בשעה שהיהודי רעב לסעודת הלוויתן ושור הבר ויין המשומר!...

משא"כ בזמן הגאולה שתבוא תיכף ומיד, שאז לא רק שהקב"ה מזמינו לסעודה זו, אלא הקב"ה עצמו מושיבו ("זעצט אים אוועק") לשולחנו, וכל ישראל סועדים עם הקב"ה ביחד, כביכול, בסעודה האמורה!

(משיחת ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשנ"ב - בלתי מוגה)

מדוע יש ירידות ב'וואַל סטריט'?

[. . .] ויהי-רצון, שלאחרי ה"רעש" שהי' לאחרונה ב'וואַל סטריט', יתברר ויתגלה שהי' זה באופן של ירידה צורך עלי', כלומר, שהכוונה הפנימית היא שיבואו לעשירות גדולה ביותר, אלא, שמטעם הידוע ליוצרה הוצרכה להיות עלי' (עשירות) זו ע"י הקדמת הירידה דוקא.

ובפשטות – שתהי' עשירות כפשוטה לכאו"א מישאל, והעיקר – שינצלו את העשירות לנתינת הצדקה בשופי.

(משיחת ש"פ וירא, ט"ו מרחשון ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

"משיח וועט זאָגן און אַלע וועלן הערן"

[. . .] שהקב"ה יתן לכאו"א בני חיי ומזוני רויחי, כל אחד בכל המצטרך לו, ושיהיה בלי העלמות והסתרים, ובימיו ובימינו תושע יהודה וירושלים, שאז הרי, כפי שהרבי נ"ע אמר: "אז יהי' טוב, משיח יאמר וכולם יקשיבו" ("יעמולט וועט זיין גוט, משיח וועט זאָגן און אַלע וועלן הערן").

בכלל זהו הרי לשון של הרבי, ובמילא אי-אפשר לומר אחרת, אולם אינני מבין מה זה נוגע לנו בכלל, מה יש לנו להידחף אצל אחרים ("וואַס האָבן מיר זיך וואַס צו רוקן צו אַנדערע"), לנו יש את הרבי, והוא ימשיך לנו את כל הענינים ברוחניות ואת כל הענינים בגשמיות, וילמד אותנו איך למלא את תפקידנו, ש"אני לא נבראתי לשמש את קוני".

(תרגום חפשי משיחת שמח"ת ה'תשט"ז - בלתי מוגה)

אם בזמנו של משה רבנו הי' צורך בביאת המשיח, גם כאשר בני' היו במדבר, כשהקב"ה נתן להם כל צרכיהם מן המוכן (ואם היו רוצים, היו יכולים להיות מנותקים לגמרי מאומות העולם) – בזמן הגלות, כשישנם "מלכיות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן", "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים"⁷, ובפרט חושך כפול ומכופל דעקבות משיחא, לאחר ש"כבר" כלו כל הקיצין"⁸ – **בודאי ובודאי מורגש הצורך וההכרח הכי גדול דביאת המשיח תיכף ומיד!**

ומכיון שכן, צריכים לראות שכל ישראל יצעקו "עד מתי", עד שלא ישאר אפילו יהודי אחד שלא יצעק "עד מתי", ואז, בודאי, ממלא הקב"ה תפלתם ובקשתם של ישראל, "הן אל כביר ולא ימאס"⁹, באופן ש"מיד הן נגאלין"¹⁰.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לצעוק "עד מתי", וכל הקהל אחריו, ואח"כ אמר כדי לשלול ענין של עצבות – יצעקו "עד מתי" מתוך ניגון (וניגנו "עד מתי")]
(משיחת ש"פ וירא ט"ו מרחשון ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

(7) ישעי' ס, ב. (8) סנהדרין צז, ב. (9) איוב לו, ה. ברכות ח, רע"א. שר"ע אדה"ז אר"ח רסנ"ב, וסו"ס קא. (10) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

**לעורר ולפרסם בכל מקום ומקום ע"ד הצורך והזכות
לנצל יום-סגולה דכ"ף מרחשון**

בעמדנו ביום הש"ק, ט"ו מרחשון, שממנו מתברך גם כ"ף מרחשון שבו יושלמו ככ"ז שנה מיום הולדתו של כ"ק אדנ"ע – יש לעורר ולפרסם בכל מקום ומקום ע"ד הצורך והזכות לנצל יום-סגולה זה כדבעי, בנוגע להתעוררות וחיזוק בכל עניני יהדות, תורה ומצוותי', עד להפצת המעיינות חוצה, החל מלימות תורתו של בעל יום ההולדת (כולל – תורתו בביאור העילוי דכ"ז שנה), לימוד המביא לידי מעשה, ובמיוחד - בנוגע לעניני שמחה והקהל.

ובפשטות – לסדר התוועדיות של שמחה בכל מקום ומקום (ביום ההילולא עצמו, או בסמיכות לו, כפי תנאי המקום כו').
(קטע משיחת ש"פ וירא, ט"ו מרחשון ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

המדור מוקדש

לעילוי נשמת הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאה ע"ה בלוי מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"
ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח'י' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג
יה"ד שתיכף ומיד יקוים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

ובסגנון דפרשת השבוע – שצריכים רק לקבל ההתגלות ד"וירא אליו ה'", הן בנוגע לבני' (אליו), והן בנוגע לכל העולם. . בפועל ממש, בעולם העש'י הגשמי, כמ"ש "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", שבכל דבר שבעולם יהי' ניכר ש"אתה פעלתו", ועד ש"לעתיד לבוא תאנה צווחת כו"⁵⁷, וגם בדומם, "אבן מקיר תזעק"⁵⁸, ועאכו"כ בנוגע לבני' שמכריזים וזועקים "הנה אלקינו זה"⁵⁹.

וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשתוקק לסעודה דלוייתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחר הסעודה נשאר רעב לסעודה דלוייתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו יכול לקיים המצוה ד"ואכלת ושבעת וברכת"⁶⁰ לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא, ותיכף ומיד ממלא הקב"ה בקשתו – בהסעודה

בשלום בשערי תשובה לאדהאמ"צ פי"ב). (57) מדרש תהלים מזמור עג בסופו. (58) חבקוק ב, יא. (59) ישעי' כה, ט. וראה תענית בסופה. (60) עקב ח, יו"ד.

דיום הש"ק⁶¹ (ובפרט סעודה שלישית הקשורה עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי⁶²) פרשת וירא, כדרשת חז"ל⁶³ "מאי דכתיב (בפרשת וירא⁶⁴) ויגדל הילד ויגמל, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק, לאחר שאוכלין ושותין. . . אומר לו (הקב"ה) לדוד טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר⁶⁵ כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא".

והעיקר – שכל זה יהי' בגלוי ובפועל ממש, "מראה באצבעו ואומר זה"⁶⁶, "הנה זה (המלך המשיח) בא"⁶⁷, והנה כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ("הקיצו ורננו שוכני עפר"⁶⁸), ו"הנה אלקינו זה גו' זה הוי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו"⁶⁹, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה בגלוי ובפועל ממש שאז מברכים עלי': "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

(61) ששייכת להגאולה, כמ"ש בברכת המזון (דיום השבת*) "והראנו. . . בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך", "הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים". (62) ראה לקו"ש חכ"א ע' 84 ואילך. וש"נ. (63) פסחים ק"ט, ב. (64) כא, ח. (65) תהלים קטז, יג. (66) ראה תענית שם. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב. (67) שה"ש ב, ת. ובשהש"ר עה"פ. (68) ישעי' כו, יט.

(* נוסף על החיוב דזכורת "מלכות בית דוד בבונה ירושלים" ברבת המזון שבכל יום (ברכות מז, ב).

המדור מוקדש לע"נ אורי אהרן יואל ב"ר יוסף ארי' לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה יה"ד שתיכף ומיד ממש יקוים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה ולזכות כל משפחתם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די:
אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בת'יה רות בת שרה - לזרעא ח'י' וקיימא
רחל יפה בת מינדל ושושנה חס'יה בת מינדל - לזיווג הגון
דוד יעקב בן מינדל - לרפואה שלימה בגשמיות וברוחניות ולזיווג הגון

מה שאינו רואה בעיניו אינו משנה את המציאות

אמנם, עדיין יכולים לשאול על האמור לעיל¹ שאצל כאו"א מישראל יכול להיות הענין ד"וירא אליו ה" – מדוע לא רואים הגילוי ד"וירא אליו ה" בפועל ממש!?

והמענה לזה:

(א) לכל לראש – העובדה שאינו רואה בעיני בשר, אינה משנה את המציאות בפועל, כידוע המשל דכ"ק מו"ח אדמו"ר² מחכמים שנוסעים בעגלה רתומה לסוסים ומדברים דברי חכמה שמחשבתם של הסוסים על התבן כו' אינה משנה את מציאותה של החכמה שבה עוסקים החכמים היושבים בעגלה.

(ב) מצינו בכמה ענינים ש"אע"ג דאיהו לא חזי מזלי חזי³, ועד"ז בנדו"ד, ש"מזלי חזי הגילוי ד"וירא אליו ה", ובמילא, פועל פעולתו גם בחלק הנשמה המלובשת בגוף, עד לפועל ממש.

(ג) ועיקר: "וירא אליו ה" בפועל ובגלוי ממש – יהי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וכל פעולה ופעולה (ובמיוחד בענין דהכנסת אורחים וגמילות חסדים ברוחניות) ממהרת ומזרזת עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי "וירא אליו ה" בפועל ובגלוי ממש.

ומכיון שכן, יש להוסיף בכל הפעולות דהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, ביתר שאת וביתר עוז, וביתר חיות והתלהבות כו', כדי למהר ולזרז את הגאולה האמיתית והשלימה, אשר אפילו זירוז ברגע אחד בלבד הו"ע גדול ביותר, מכיון שמדובר אודות גאולת כל בני שבכל הדורות, וגאולת השכינה!

וכן תהי' לנו – שתיכף ומיד ממש זוכים לגילוי ד"וירא אליו ה" בראי' חושית, כפי ש"כבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה"⁴, כולל גם הגילוי בכל העולם כולו (בכל שבע ועשרים ומאה מדינה שעליהם מלכה אסתר בתה של שרה שחייתה שבע ועשרים ומאה שנה)⁵, כאמור⁶, "מלך על כל הארץ" – בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ארה"ק, לירושלים עיר הקודש, ולהר הקודש – הר ה' יראה"⁷, תיכף ומיד ממש.

(משיחות ש"פ וירא, ח"י מרחשון ה'תשמ"ט - מוגה)

(1) סעי' ג-ד בהשיחה (התוועדויות תשמ"ט ח"א ע' 330-1).
 (2) ראה סה"מ תרפ"ח בהוספות ס"ע רא. סה"ש.
 (3) מגילה ג, סע"א. וש"נ.
 (4) תניא פל"ו (מו, א).
 (5) ראה ב"ר פנ"ח, ג. וש"נ.
 (6) סעיף ח' בהשיחה (התוועדויות שם ע' 334).
 (7) פרשתנו כב, יד. וראה ברכות סב, ב.

שלא ישאר יהודי אחד שלא יצעק "עד מתי"

ישנם המתעטפים ב"איצטלא של משי" ("זיידענע זופיצע"), וטוענים, היתכן שעבודת השליחות תהי' בשביל לפעול ביאת משיח – הרי זו עבודה "שלא לשמה"¹, "על² מנת לקבל פרס"?

הן אמת שאין כוונתו בשביל חיי העוה"ז כו', אלא, בשביל ענין הכי נעלה, ביאת המשיח, אבל, סוכ"ס הרי זה "על מנת לקבל פרס", ואדרבה – "פרס" הכי גדול! והמענה לזה – בדברי הרמב"ם:

אודות היעודים הגשמיים שבתורה, "אם בחוקתי תלכו וגו' ונתתי גשמיתם בעתם גו"³ – מבאר הרמב"ם⁴ שאין זה בגדר של שכר, כי אם, ש"הבטיחנו בתורה. . . שיסיר ממנו כל הדברים המונעים ידינו מלעשותה. . . וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה. . . כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להם, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה".

וממשיך⁵, "ומפני זה נתאוו כל ישראל נביאייהם וחכמיהם לימות המשיח, כדי שינוחו ממלכות שאינן מניחות להם לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן, וימצאו להם מרגוע וירבו בחכמה".

ונמצא, שהפעולה וההשתדלות בכל הקשור להבאת המשיח אינה בגדר "על מנת לקבל פרס", כי אם, דבר הכרחי להסרת המניעה ונתינת אפשרות לקיום התומ"צ בתכלית השלימות. וענין זה – ההכרח דביאת המשיח בשביל שלימות העבודה דתומ"צ – הוא בהדגשה יתירה בדורנו זה.

ובהקדמה:

הצורך בביאת המשיח אינו ענין שנתחדש לאחרונה. . . שהרי, בכל הדורות מתפללים ומבקשים בני" על ביאת המשיח, ועד כדי כך, שאפילו משה רבינו ביקש על זה – "שלח נא ביד תשלח" ("ביד אחר. . . שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות גואלם לעתיד")⁶, כלומר, משה רבינו ביקש שהגאולה ממצרים תהי' ע"י "גואלם לעתיד", משיח צדקנו, ועאכו"כ בספר תהלים של דוד המלך – ריבוי תפלות ובקשות על הגאולה.

והגע עצמך:

(1) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"י ה"ה.
 (2) ראה אבות פ"א מ"ג. רמב"ם שם ה"ד.
 (3) ר"פ בחוקתי.
 (4) שם פ"ט ה"א.
 (5) שם ה"ב.
 (6) שמות ד, יג ובפרש"י.